

[Per Hækkerup.]

retningslinjer. Forskellige af de spørgsmål, der er fremme i den internationale politik, har desværre været egnet til at skabe eller øge interessenmodsatningerne inden for NATOs medlemskreds. Det må alvorligt håbes, at det lykkes at finde løsninger på disse problemer, der kan udjævne modsætningerne. Jeg skal til illustration blot nævne problemet om fiskerigrænsen; det berører jo direkte Danmarks interesser. De nuværende forhandlinger mellem England og Danmark om en midlertidig løsning af det færøske fiskerigrænsespørgsmål fører forhåbentlig til en acceptabel ordning, som kan gælde, indtil en international overenskomst kan udformes, som tilgodeser de særlige behov, der findes for isoleret beliggende lande og områder, hvis befolkning i særlig grad er afhængig af fangsten på havet.

Samtidig med, at sådanne problemer er opstået, er der imidlertid i de løbende forhandlinger i NATOs stedfortræderråd skabt en kontakt- og konsultationsmulighed, som ikke mindst for de små lande er af betydning. De får herigennem lejlighed til at fremføre deres synspunkter over for de store landes politik på en måde, der ellers ikke stod dem åben.

De løbende forhandlinger omkring de europæiske og nordiske markedsdannelser skal jeg ikke ved denne lejlighed gå nærmere ind på. Heldigvis synes der her i landet i stigende grad at være enighed om den linje at tilstræbe virkeliggørelsen af det europæiske frihandelsområde og at søge de nordiske lande ført ind i dette frihandelsområde som en helhed gennem det nordiske fællesmarked. På den anden side er det fortsat uklart, hvornår og under hvilken form frihandelsområdet kan etableres. Den tanke, at frihandelsforhandlingerne skulle ende negativt, kan man vanskeligt forestille sig. Et sammenbrud af frihandelsforhandlingerne vil kunne kaste Vesteuropa ud i en handelskrig, der sætter også det politiske samarbejde ikke blot i Vesteuropa, men i hele den vestlige verden i fare. Netop fordi risikoen ved et totalt sammenbrud er så stor, synes der at være en voksende vilje i de toneangivende lande til at finde en eller anden form for løsning. Forhandlingerne i Paris i de kommende dage — som den højtærede udenrigsminister deltager i på

Danmarks vegne — vil vise, hvor langt det for nærværende er muligt at komme.

Forsvarspolitikken følger sig som et naturligt led til udenrigspolitikken, der netop afstikker målene for forsvaret. Det er karakteristisk, at medens oppositionen i sommerens løb åbenbart ikke har fundet nævneværdig anledning til at tale om den økonomiske udvikling, har den kredset omkring forsvarsproblemerne på en måde, som ikke altid lovede lige godt for deres rolige og saglige behandling. Det vides, at et udkast til forhandling om den kommende forsvarsordning er på trapperne og om kort tid kommer til behandling i forsvarsudvalget. Alligevel har oppositionen rumlet med forlydender om, at man ønskede det såkaldte hemmelighedskræmmeri om forsvaret afløst af en åben debat her i tinget. Det forekommer mig ikke særlig velbetænkt at fremkalde en sådan debat, før vi har set, om det er muligt at nå bred enighed om ordningens udformning. Chancen herfor vil være størst, hvis partiernes repræsentanter kan diskutere problemerne, inden de hver for sig har lagt sig fast på enkeltheder i ordningens udformning. Det er i hvert fald socialdemokratiets ønske, at den bredest mulige enighed om forsvaret kan opnås, og for at forsøge det ser vi helst sagen fortsat forhandlet i forsvarsudvalget.

Under stadig henvisning til en indrepolitisk uenighed om forsvaret, som i hvert fald endnu ikke er konstateret, har de konservative luftet tanken om, at regeringen skulle have såkaldt frit lejde i forsvarssagen. Tanken er afvist ikke blot af statsministeren, men også af det ærede medlem hr. Erik Eriksen, der herom bl. a. har sagt — jeg beder om tilladelse til at bringe et par korte citater —:

„Naturligvis må der herske enighed inden for regeringen. Det må være ren teori at forestille sig en situation, hvor regeringspartierne i et sådant anliggende stemmer imod hinanden.“

Jeg kan for min part erklære mig helt enig med det ærede medlem.

På baggrund af det ærede medlem hr. Erik Eriksens afstandtagen fra de konservatives tanke er en udtalelse af det ærede medlem hr. Poul Sørensen på det konservative landsrådsmøde unægtelig af interesse. Det ærede medlem udtalte i henhold til